

Ansökan till Hållbarhetsfond, Trelleborgs kommun

Projekt: Utredning och borttagande av vresros längs kusten

Teknisk serviceförvaltning, avdelning Stadsmiljö ansöker härmed om 500 000 kr ur kommunens Hållbarhetsfond. Detta för att förstärka den budget som funnits för LONA-projektet "Utredning och borttagande av vresros längs kusten"

- Investeringen skall styras till landkvalitet och bekämpning av invasiva arter.
- Målsättningen för LONA-projektet var att ta bort den invasiva arten vresros på en yta motsvarande totalt 1 ha, varav ca 5 000 m² är åtgärdat. Målet är att öka den biologiska mångfalden med en variation av inhemska arter i stället för stora arealer med enbart vresros.
- Kostnad för entreprenad på resterande del av projektet är beräknad till max 500 000 kronor under innevarande år. Utgifterna kommer att hamna september till december 2023.
- Uppföljning i form av skriftlig rapport kommer att ske i början av 2024 (ska lämnas till länsstyrelsen för pågående LONA-projekt). Under sommaren 2023 och 2024 kommer kommunens sommarjobbare att se efter att inte nya uppslag av vresrosor rotar sig på de redan behandlade ytorna. De privata markägarna är också de ombdda att själva följa upp och ta bort nya plantor av vresros.

Kommunens projektansvarige	Enhet/förvaltning
Cathrine Ek, kommunekolog	Stadsmiljö, Teknisk serviceförvaltning
Postadress	Mobil
Henry Dunkers gata 1	0708-817294
Telefon	
0410-733294	
E-post	Betalningsreferens
cathrine.ek@trelleborg.se	7240CEK, projekt 16880

Trelleborgs kommun sökte 2020, medfinansiering via länsstyrelsen, så kallade LONA medel, för att finansiera ett projekt som går ut på att rensa bort den invasiva arten vresros från våra stränder. Projektet beviljades medel med 50 %. Resterande utgifter står kommunen själv för i form av arbetade timmar och reda pengar. Den beräknade totala projektkostnaden vid ansökningstillfället var 450 000 kr. Så här en bit in i projektet har det visat sig att kostnaderna blivit betydligt högre. Att kostnaden ökat beror bland annat på betydligt dyrare entreprenad och val av en annan metod än den ursprungliga.

Projektet "Utredning och borttagande av vresros längs kusten" har i slutet av mars 2023 redan kostat 698 256 kr. Endast ca 5000 m² är åtgärdat så ytterligare 5000 m² återstår för att uppnå målet i det ursprungliga LONA-projektet.

För att åtminstone kunna genomföra borttagande av vresros på de återstående 15 fastigheter vi ansökt om och fått strandskyddsdispens för, önskar vi ta del av medel ur kommunens nya Hållbarhetsfond.

Avdelning stadsmiljö på Teknisk serviceförvaltning ansöker härmed om 500 000 kronor.

Karta 1. Från Gislövsläge och österut har vresrosor bekämpats på ca 5 000 m². Nu vill vi genomföra även delsträcka 2 för att uppnå 10 000 m² och tillgodose förväntansfulla markägare.

Projektbeskrivning

Vresros (*Rosa rugosa*) växer i stor omfattning längs kusten i Trelleborg och den har genom åren brett ut sig alltmer. Vresros räknas som en invasiv art och när den sprider sig utarmas vegetationen och den biologiska mångfalden hotas. Vresrosens vassa taggar och täta bestånd minskar också möjligheten för människor och djur att röra sig fritt där den växer.

Några markägare längs Trelleborgs kust har av eget intresse påbörjat bekämpning av vresros vilket är bra. Genom bättre samordning av insatser och områden som bekämpas förväntas resultatet bli mer långsiktigt hållbart i och med detta projekt.

Utbredningen av vresros längs kusten ligger i huvudsak inom strandskyddat område. För att ta bort vresrosorna kommer det att erfordras en dispens från strandskyddsbestämmelserna. En gemensam dispensansökan från fastighetsägare för aktuella bestånd har i detta projekt samordnats av kommunen. Vår förhoppning var att på så vis få fler markägare intresserade.

Vid ursprunglig LONA ansökan söktes medel för att:

- *Kartlägga vresrosornas utbredning längs kusten och välja prioriterade bestånd för bekämpning, en sammanställning som beskriver lämpliga bekämpningsmetoder, val av bekämpningsmetod för varje utpekad bestånd av vresros. Åtgärden ska leda till i en rapport.*

Status idag: Genomfört, (rapport återstår).

- *Informera och kontakta intresserade markägare, föreningar med mera längs kusten som vill ta bort vresros. I samråd med markägarna skriva en gemensam ansökan om dispens från strandskydd för bekämpning av vresros.*

Status idag: Genomfört från Gislövs hamn till Böste

- *Bekämpa vresros utmed kusten i enlighet med åtgärdsutredningen och i samarbete med markägare, föreningar m fl. En yta på minst 10 000 m² åtgärdas under 3-4 år.*

Status idag: Genomfört på 27 ytor, minst 15 återstår

- *Ta fram en rapport med en utvärdering av och slutsatser kring de bekämpningsinsatser som genomförts samt ta fram förslag till riktlinjer och rekommendationer för fortsatt bekämpning av vresros i Trelleborg.*

Status idag: Kommer att göras efter att de fysiska åtgärderna är genomförda.

Projektet beräknas pågå 2021 till 2024.

Övrigt

Projektet Utredning och borttagande av vresros längs kusten ska ske i samarbete med intresserade vägföreningar och villaföreningar längs kusten.

Syfte

Syftet med projektet är kartlägga vresrosens utbredning. Samordna och hjälpa intresserade markägare för att effektivare få bort vresrosen från sammanhängande område. Öka den biologiska mångfalden.

Bakgrund

I samband med information i media om invasiva arter och vresros har intresserade markägare kontaktat kommunen för att höra sig för om hur de ska göra om de vill ta bort vresrosor på sin strandmark. Flera av dem tappar intresset då de får höra om byråkratin och kostnaden både för strandskyddsdispens och själva grävandet. Bestånden av vresros är stora och de flesta är på privat mark. Genom samordning och stöd till markägarna förväntas bättre utväxling av insatserna.

Lokala aktörer

Fastighetsägare ska informeras och kommer att vara delaktiga men arbetet ska styras av kommunen. Vid uppföljning av arbetet är det viktigt att fastighetsägarna är aktiva och hjälper till.

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Detta är kommunens andra och största organiserade projekt mot invasiva arter. Kommunens kust är ca 36 km lång och vresrosbuskage finns längs hela sträckan. Genom att ta bort vresrosen gynnas miljömålet ett rikt växt och djurliv. Förhoppningsvis kommer förståelsen hos politiker och allmänhet för just biologisk mångfald och ett rikt växt och djurliv att öka under projektets gång och på så vis badda för ett varaktigt naturvårdsarbete i kommunen.

Projektets långsiktiga effekter

Högre kunskap hos politiker och allmänhet om biologisk mångfald, ekosystem och invasiva arter.

Vackrare strandmiljöer där vresrosen lämnat plats för mer varierad växtlighet.